

alapú útpályaszerkezetek alkalmazásának jelentőségére a mezőgazdasági úthálózatfejlesztés területén.

Dr. Török Imre, a keszthelyi Agrártudományi Főiskola docense a mezőgazdasági utak kiépítésének és karbantartásának fontosságát fejtegette és ismertette ezek szerepét az Agrártudományi Főiskola oktatási gyakorlatában.

Dr. Herpay Imre, az Erdészeti és Faipari Egyetem docense a mezőgazdasági úthálózatfejlesztés építési költségalakulásának kérdésével foglalkozott. Kiemelte a helyi építési anyagok felhasználásának fontosságát. Tájékoztatót adott a gazdasági utak kivitelezésének egyes kérdéseiről: szervezeti forma és útépítő géppark kialakítása, talajlaboratóriumok létrehozása, szakember ellátottság biztosítása stb. Végül a házilagos kivitelezés előnyeit tárgyalta.

Kiss Ferenc, a Vértesi Állami Erdőgazdaság műszaki csoportvezetője beszámolt arról, hogy az erdőgazdaság az elmúlt egy év alatt több km hosszú mezőgazdasági utat épített és az itt szerzett tapasztalatok alapján felvetett néhány problémát, amelyek akadályozói lehetnek a mezőgazdasági úthálózatfejlesztés kibontakozásának. Ilyenek a túlzott méretű korona- és burkolatszélenség előírása az építési hatóság részéről, az építési költségek indokolatlan emelése a beruházást lebonyolító szerv részéről. Példaként említi meg az erdőgazdasági útépítésben kialakult gyakorlatot: a beruházó-kivitelező-üzemeltető közös érdekazonosságának biztosítását.

Andor József, a Délzalai Állami Erdőgazdaság főmérnöke a mező- és erdőgazdasági úthálózatfejlesztés koordinálásának szükségességét elemezte. Zalai tapasztalatok alapján igen gyakori eset, hogy az erdő megközelíthetővé tétele csak mezőgazdasági területen át oldható meg. Az erdőgazdaság feltárási tervvel rendelkezik, de szükség lenne a mezőgazdasági utak terveinek ismeretére is. A közös találkozási helyeken a nyomvonálvezetés és költségvállalási arányok meghatározásában feltétlen célszerű koordinációra van szükség.

Zágoni István, az Országos Tervhivatal főmérnöke hasznos kezdeményezésnek jellemezte meg az anket megrendezését. A mezőgazdasági útépítés problémáinak megtárgyalását igen időszerű kérdésnek tartja, mivel a következő tervidőszakban a mezőgazdasági úthálózatfejlesztés kivitelezésében lényeges előrehaladást irányoznak elő. Fontosnak ítéli a gazdasági útépítés műszaki jellemzőinek helyes kialakítását, mivel az indokolatlanul költséges útépitéseket a gazdasági üzemek nem fogják elbírní.

Dr. Pankotai Gábor zárószavában az anketon elhangzott vélemények alapján leegyeztette a „gazdasági útépítés” megteremtésének fontosságát a mezőgazdaság területén is. Végül előadásának kiegészítéseként nyomatékosan felhívta a figyelmet az egyre növekvő gazdasági úthálózatnál szükségszerűen jelentkező fenntartási feladatok ellátásának fontosságára, amelyek végrehajtásához műszakilag fejlett házi építőszervezetet célszerű a mezőgazdaságban is folyamatosan létrehozni és ezzel megteremteni az útfenntartás műszaki bázisát, mint ahogy az erdőgazdaságokban az már rendelkezésre áll.

Másnap, június 22-én az OEE, a Keszthelyi Állami Erdőgazdaság és a türjei termelőszövetkezet területén elsősorban a mezőgazdasági szakemberek részére gazdasági útépítési bemutatót szervezett.

Bogár István

Összevethető korosztálytáblázatok

A korosztálytáblázatban az osztályokat az életévek szerint alakítjuk. Így kapjuk az 1—10, 11—20, 20—40 stb. éves osztályokat. A táblázat összeállítása idején, egy bizonyos területre vonatkozóan ez mindenestre jól tájékoztató. Használhatóságából azonban az évek során sokat veszít. Nehézséget okoz ugyanazon területre vonatkozóan különböző időpontokban készült korosztálytáblázatok összevetése.

Ilyen feladat előtt állunk az ugodi erdők történelmi értékelésekor (*Az Erdő* 1965. 2.), amikor különböző időpontokban készült üzemtervekben kellett az állományokat a korosztálytáblázat alapján azonosítani. Jó segítséget nyújtott ez alkalommal a koroknak az állomány keletkezési évével való helyettesítése. Ilyen alapon a különböző korosztálytáblázatok már minden nehézség nélkül összevethetőek voltak.

Még nagyobb a nehézség akkor, ha különböző időpontokban, nem ugyanazon területre vonatkozó korosztálytáblázatokot összesíteni kell. Áthidalható azonban az előbbi-

hez hasonló módon úgy, hogy az osztályokat nem kor, hanem az állományok keletkezési időpontja szerint alakítjuk. Így például a következő osztályok alakíthatók:

0	1801—1820	
1	1821—1840	
2	1841—1860	
3	1861—1880	
4	1881—1900	
5	1901—1920	
6	1921—1940	
7	1941—1960	
8	1961—1980	
9	1981—2000	és között keletkezettek.

Lassan növfő fajok esetében ez a 20 éves osztályozás megfelelő. Most még besorolható a 168 éves egyed is és 32 évig nyugodtan sorolhatjuk be az állományokat. Gyorsan növfő fajok esetében, vagy nagyobb pontosság szükségességekor — kettős kódjel alkalmazásával — 10 éves időszakokra tovább lehet finomítani a rendszert,

Az egyes állományoknak osztálybasorolása házilag elkészíthető egyszerű tolmérce segítségével mechanikusan, gyorsan elvégezhető. A kódszám megkönnyíti az osztály jelzését, lehetővé teszi a gépi adatfeldolgozást. Minderre az országos hozamgazdálkodás során erősen szükség lesz.

Jérôme René

A zákányi erdőről

RUMSZAUER JÁNOS

Az erdőrendezési munkák során alkalmam nyílt az ország erdeinek egyik gyöngyszemét megismerni, s úgy vélem, nem lesz hasztalan, ha a zákányi erdő erdőművelési tárházát a szakközönség elé tárom.

A szóbanforgó erdő a Somogy megyei Zákány község határában a Déli Pannonhát erdőgazdasági táj délkeleti szélén, túlnyomórészt észak-déli dombvonulaton terül el. Ez az erdőgazdasági táj változó felszínű és hirtelen töréssel, meredeken, a Dráva folyó széles árterületére esik.

Alapközeete gleccser hordalékra települt lösz, feltalaja általában barna erdőtalaj.

Évi csapadéka az 1953—1959. évek átlagadata alapján 785 mm. Évi átlagos hőmérséklete 10,4°C.

Az erdő Zichy-birtok volt, itt 1922-ben pályázatot hirdettek egy erdőmérnöki állásra. Ezt *Pagony Károly* erdőmérnök nyerte el.

Pagony 1887. január 10-én született Kőrmenden. A főiskolát Selmecen kezdte, de Sopronban államvizsgázott, s közben öt és fél évi hadifogságban volt Szibériában. Az ott eltöltött idő arról nevezetes, hogy gyűjtötte Szibéria flóráját és a gyűjtemény egy részét hazahozta. Az államvizsga után Surdra került ott 1945-ig dolgozott. Az államosítás után az Erdőközponthoz került Kőrmend székhellyel, ott 1949. július 3-án hosszú szenvedés után meghalt. Surdon erősen leromlott és elhanyagolt állapotú erdőterületet vett át. A tulajdonos teljesen szabad kezet engedett, s az új ember nagy lendülettel vetette magát a munkába.

Felkarolta az eddig szinte csak parkokban ismert exotafélék egész sorát, azokat gondos körültekintéssel az állományalkotó fákkaal egyenlő rangra emelte, hol állományalkotó szerepet, hol pedig csak erdőesztétikai szerepet juttatva azoknak. Ismerte a környék, az ország szinte minden magtermő exotaféléjét, sőt az országhatárokon túl is élénk cserekapcsolatban állt.

Az összegyűjtött magokból 1923/24-ben indította meg az exóta csemeték nevelését. Nem kevés kudarc árán sikerült a különböző kezelési módokat igénylő